

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ IV. VYHLEDÁVÁNÍ SPECIÁLNÍCH DRUHŮ DOKUMENTŮ – PATENTOVÝCH INFORMACÍ A OCHRANNÝCH ZNÁMEK

Linda Lopezová – Richard Papík

*Když jsem chtěl něco vynalézat, začal jsem studovat vše, co se v dané otázce udělalo v minulosti.
Thomas Alva Edison (1847-1931),
americký vynálezce a podnikatel*

Zdroje patentových informací a zdroje informací o ochranných známkách patří mezi nejdůležitější informační zdroje, které jsou velmi nápomocny vědecké, vývojově-technické, ale i obchodní uživatelské klientele v uspokojování jejich informačních potřeb a požadavků. Jelikož ve využívání těchto druhů informačních dokumentů existují **velké bariéry**, rozhodli jsme se sepsat tento přehledový článek.

Část informačních zdrojů je přístupna **komerčně**, zvláště ty, které mají „přidanou hodnotu“ (např. produkty společnosti Derwent, <http://www.derwent.co.uk>), ale naproti většina patentových úřadů zpřístupňuje dnes své zdroje

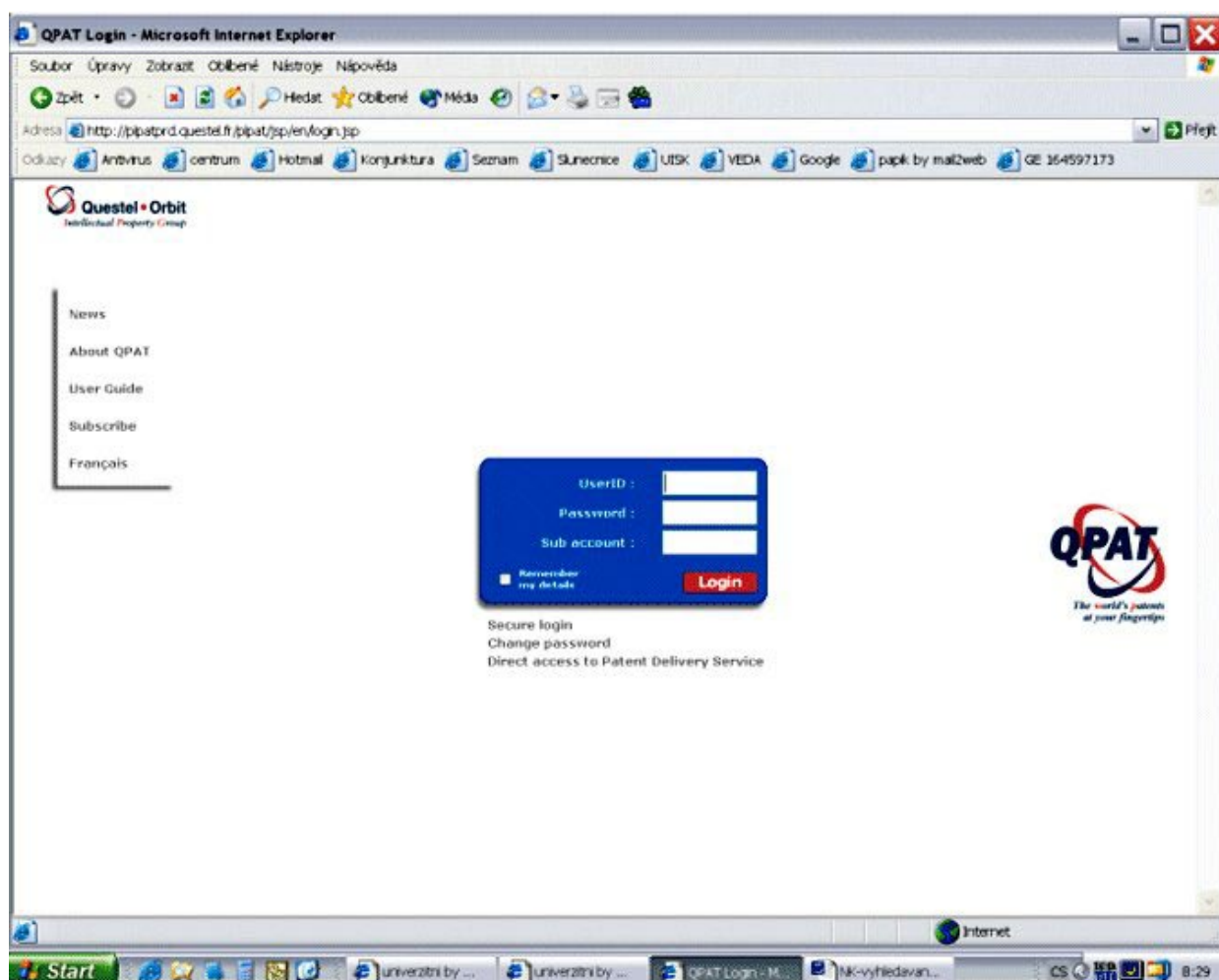
je v nějaké podobě (např. věstníkové, ale i databázově organizované) volně a zdarma prostřednictvím internetu. Zejména americký Úřad patentů a ochranných známek (<http://www.uspto.gov>) byl iniciátorem a svým způsobem i stresorem pro ostatní organizace a úřady, aby své informace začaly zpřístupňovat volně a zdarma. Zdůvodnění tohoto jevu je složitější a vyžadovalo by širší analýzu.

Zpřístupnění informačních zdrojů průmyslově-právní ochrany však nemělo za následek zánik komerčních systémů, ale ve značné míře jejich rozvoj a nárůst ve využívání ze strany uživatelů, kteří ocení komplexnost a **přidanou hodnotu**.

Profesionální komerčně založené systémy umožňují elegantně a pomocí speciálních dotazovacích jazyků a jejich nástrojů **například monitorovat**:

- vědecké a technologické aktivity
- vývoj technologií a v podstatě tak vývoj trhů
- konkurenční subjekty a jejich potenciální chování (např. lze odvozovat budoucí fúze)
- intelektuální sílu a inovační potenciál firem
- prověřovat důvěryhodnost partnerů na základě „informačních stop“ v oblasti patentů a ochranných známek
- provádět specializované statistické analýzy, které mohou mít charakter „data-mining“-ových technologií

Tyto postupy je nejlépe (či často prakticky) možno provádět jen v databázových zdrojích, které jsou vystaveny v databázovém centru (např. Questel/Orbit, STN International, Dialog Corporation).

Systém Questel/Orbit patří mezi databázová centra pro oblast patentových informací a dalších zdrojů průmyslově-právní ochrany

Několik center je zaměřeno zdůrazněně na oblast intelektuálního vlastnictví, např. centrum Questel/Orbit a jeho QPAT (<http://www.qpat.com>), nebo databázové centrum STN International (<http://www.stn-international.de>), obsahující celou řadu patentových databází, které je možno efektivně prohledávat speciálními prostředky dotazovacího jazyka Messenger. Centrum Dialog Corporation (<http://www.dialog.com>) pak obsahuje mimo vlastní patentové báze dat i mnohaletou sbírku (online přístupnou před rozvojem internetu) databází ochranných známek **TRADEMARK-SCAN**, která je velmi unikátní a umožňuje provádět komplexní rešerše, aniž bychom potřebovali prohledávat desítky databází jednotlivých národních patentových úřadů.

Nicméně je nutno podotknout, že je velmi výhodná symbióza internetu a jeho webových technologií v oblasti databází ochranných známek, neboť v internetových zdrojích je podchycena zejména grafická stránka ochranných známek (viz např. zdroje českého Úřadu průmyslového vlastnictví, <http://www.upv.cz>, resp. <http://wdb.upv.cz/rs/oz.ozfrm>, a informace dále v textu).

Druhy patentových rešerší

Průzkumy a rešerše jsou podobné jako v jiných zejména exaktních oborech, přesto však specifické. Pro práci s patentovými databázovými systémy je nezbytné pro účely „úplných“ a „přesně zacílených“ rešerší používat širokou škálu selekčních jazyků. Jde zejména o klasifikační systémy typu Mezinárodního patentového třídění, které se pravidelně doplňuje ve vydáních, třídění patentové velmi aktivních zemí (USA, Japonsko aj.), anebo klasifikace jednoho z neprestížnějších databázových systémů vůbec – Derwent Classification (blíže lze prostudovat na <http://www.derwent.com/dwpreference/classification/>). V rešeršní strategii je vhodné kombinovat taktiku „volného hledání v textu“ (např. s využitím klíčových slov vztahujících se k zájmovému tématu) a „vyhledávání s pomocí řízených slovníků“ (např. zmíněných klasifikací a kódovníků).

Můžeme si udělat i **základní typologii** patentových rešerší [PIČMAN, 1998b]:

Průzkumy na stav techniky

Jde o stanovení úrovně určitého oboru, hledání nových výrobních programů, získání přehledu o stávající úrovni v dané zájmové oblasti v celosvětovém kontextu.

Průzkumy novosti (patentovatelnosti)

Zjišťuje se, zda určitý vynález byl či nebyl součástí světového stavu techniky před datem než je datum priority vynálezu.

Průzkumy patentové čistoty (nezávadnosti)

Rozumí se právní vlastnost předmětů techniky, že tyto techniky mohou být volně využívány v příslušném státě bez nebezpečí porušení platných průmyslových práv (práv z patentů,

užitných vzorů, průmyslových vzorů a ostatních nehmotných práv).

Průzkumy právoplatnosti udělení

Jde svým způsobem o zvláštní druh průzkumu novosti. Zkoumá se stav techniky k datu priority patentu za účelem nalezení předuveřejnění technického řešení popsaného v kolizním patentovém dokumentu.

Dělení patentových rešerší může pokračovat dle jiných hledisek, např. zda půjde o rešerši v bázi dat **bibliografické** nebo **plnotextové**. Důležité je také vědět, že neexistují jen čisté patentové databáze, ale že řada tematických nebo polytematických databází je obsahuje jako jeden z druhů dokumentů.

Komerčně založené databázové zdroje obsahující patentové dokumenty

Databází orientovaných na patenty je několik desítek. Nejlepší je využívat ty nejrozsáhlejší systémy, které se nacházejí často ve **velkých databázových centrech**, umožňujících díky vyhledávacím nástrojům provádět i **specifické druhy vyhledávání** (např. křížová hledání, specifická třídění pro účely statistických výstupů, dokonce tabulkových, apod.). Některé jsou čistě a výhradně zaměřené na patenty a další obsahují patenty jen jako jeden z několika druhů dokumentů, které jsou excerpovány do příslušné báze dat.

Databáze mohou být orientovány **oborově** a **nebýt čistě patentové** (chemie – CA - Chemical Abstracts nebo CASREACT, ropná problematika – TULSA nebo ENCOMPAT, genetika – PCTGEN, potravinářství – FSTA, polymery, plasty – RAPRA, papírenství, polygrafický průmysl – PIRA či PAPERCHEM2, pesticidy – CROPU aj.), mohou být **oborově univerzální** nebo **polytematické a čistě patentové** (např. WPI, INPADOC, USPATFULL, citační báze dat firmy Derwent DPCI), ale mohou být i **univerzální, ale ne čistě patentové** (např. americký NTIS).

Tzv. patentový cluster databázové sítě STN International (<http://www.cas.org/ONLINE/CATALOG/CLUSTERS/patents.html>) obsahuje 33 BD, které jsou orientovány na patentové databáze oborové nebo univerzální

Bezplatně přístupné databáze průmyslově právních informací na internetu

V 90. letech 20. století, kdy začala databázová centra zpřístupňovat své databáze přes www, vznikaly specializované komerční informační systémy zaměřené na oblast patentů (**Patent Explorer, Micropatent**) a **Úřad pro patenty a ochranné známky USA (USPTO)** vystavil zdarma svou patentovou databázi s **bibliografickými údaji a abstrakty** amerických patentových dokumentů. Později byly přidány **plné texty** patentových spisů a ještě později **faksimile**. USPTO brzy následovaly další patentové a známkové úřady – Kanady, Austrálie, Maďarska, Japonska a Evropský patentový úřad. Postupně přibývaly další a další. Databáze zpřístupněné těmito úřady naznačují cestu vývoje v této oblasti, kterou lze shrnout následně: centrálně provozovaná celosvětová báze s dostatečnou retrospektivou podporovaná národními databázemi provozovanými v rámci jednotlivých patentových úřadů [Paulík, 1999, 11].

Přestože internet v současnosti nabízí **demokratický přístup** k průmyslově právním informacím, což je **jeden z hlavních průlomů ve světě technických informací**, nenabízí rychlost a objem informací přístupných přes komerční patentové databáze s tzv. přidanou hodnotou (*value-added*). **Průzkum** firmy Derwent z roku 1999 [cit. podle článku „Některé názory britských uživatelů patentových informací na ...“, 1999, 238], který zjišťoval, co si zákazníci komerčních služeb myslí o bezplatném získávání patentových informací, odhalil, že **internet je důležitý zdroj** v této oblasti. Síť pro patentové informace využívá 69 % respondentů. **Komerční služby** však stále **zůstávají nejpopulárnějším zdrojem** – využívá jich 96 % všech respondentů.

Mezi výhody patří možnost **rychlé aktualizace a změny souborů** v databázi a **rychlé prohledávání** obrovského množství dat. **Vyhledávání** může být prováděno **kdekoliv** (například doma) a ne jen na vyhrazených počítačích nebo v patentových knihovnách. Možná největší výhodou by mohly být teoreticky **ušetřené peníze** patentových úřadů jako důsledek nepříliš velkého používání jiných médií pro ukládání dat [van Dulken, 1999, 254].

Mnoho problémů vzniká častým **mylným předpokladem tvůrců** těchto databází, že všichni **uživatelé mají stejné znalosti a zkušenosti s vyhledáváním** jako oni. Ale uživatelé často neumějí používat booleovské operátory a někdy dokonce nerozumějí ani příliš počítačům. Dalším problémem, byť ne tolik závažným, je **malá publicita** při uvedení nového bezplatného produktu. Nepříjemný je i fakt, že tyto databáze **nemusí být vždy trvalého rázu**. Například se mohou změnit z bezplatně přístupných na placené [van Dulken, 1999, 254].

Při samotném využívání těchto produktů je také nevýhodou **použití nejnovějšího a specializovaného softwaru**, aniž o tom příslušné instituce předem informují uživatele. I **nedostatek hypertextových odkazů** je často nepříjemným znakem vyhledávacích obrazovek. Chybí například **odkazy na třídění** (v případě patentových databází na Mezinárodní patentové třídění – **MPT**), na **nápo-**

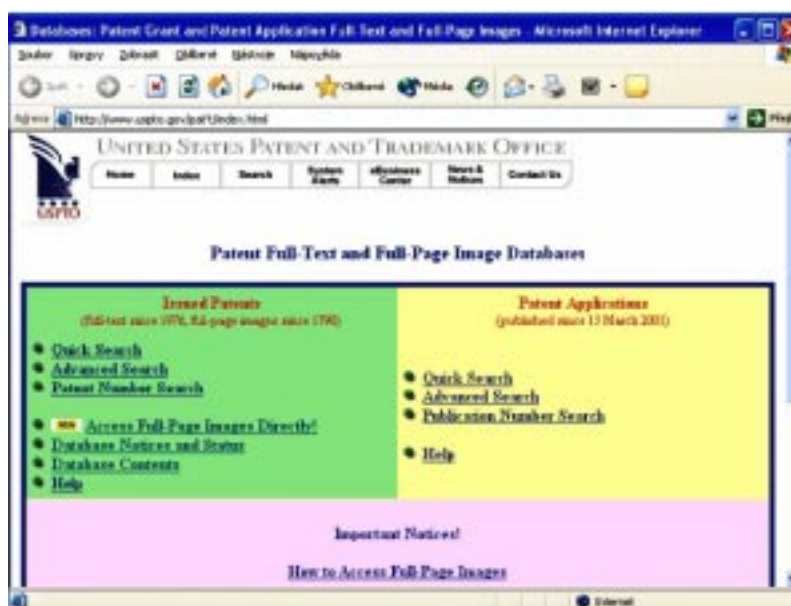
vědy (*help*) vysvětlující fungování daného systému nebo **odkazy na stránky patentových knihoven**. Někdy je nevyhovující samotný **vyhledávací formulář** – buď je příliš **komplikovaný**, nebo naopak příliš **chudý** [van Dulken, 1999, 255].

Nejdůležitější je si uvědomit, jak uvádí D. Pičman [1999, 3], že **internet slouží k vyhledávání základních informací** o některém technickém řešení či ochranné známce, avšak provést průzkum stavu techniky v patentových informacích více států či firem a jejich následné statistické nebo analytické vyhodnocení si však bude vyžadovat použití jiných nástrojů. Velkým problémem i neznámou je **bezpečnost internetových sítí**, která je zejména v takové oblasti jako jsou průmyslová práva velmi citlivou otázkou.

Dobrym příkladem bezplatných **systémů patentových informací** je databáze **Patentového úřadu USA**, dále systém **esp@cenet** Evropského patentového úřadu – celoevropský zástupce a alternativa k USPTO – a systém **Patentového úřadu Německa DEPATISnet** – národní zástupce s celosvětovým záběrem.

Patentový a známkový úřad USA (USPTO)

Základním proklamovaným úkolem USPTO je **podpora rozvoje vědy a prospěšné techniky zajištěním časově omezeného výlučného práva vynálezům k jejich objevům**. Je jedním z úřadů amerického **Ministerstva obchodu** (Department of Commerce) a je úřadem nekomerčním a celostátním. USPTO byl jeden z prvních patentových úřadů, který zpřístupnil široké veřejnosti informace o svých patentových dokumentech prostřednictvím internetu.

Vstupní stránka rešeršního systému USPTO

Na jeho stránkách (<http://www.uspto.gov/patft/index.html>) lze zdarma vyhledávat ve **dvou oddělených plnotextových databázích** – v **Issued Patents** (Vydané patenty) a v **Patent Applications** (Patentové přihlášky). Databáze obsahují pouze data z amerických patentů. Aktualizace probíhá jednou týdně. Databáze **Issued Patents** zahrnuje patentové dokumenty vydávané **od roku 1790 do současnosti**. V patentech publikovaných od ledna 1976 do

přítomnosti lze vyhledávat v celém textu (to znamená ve všech bibliografických datech, v abstraktu, v celém popisu vynálezu i v patentových nárocích), v dokumentech z let 1790-1975 hledáme pouze podle čísla patentu nebo současného patentového třídění USA. V celé databázi je možné dostat se pomocí odkazu **Images** na kompletní oskenované spisy.

Příklad (Quick Search):

Term 1: *Siemens* Field 1: *Assignee Name*
AND
Term 2: *mobile phone* Field 2: *Title*
Select years: *1976 to present [full-text]*

Evropský patentový úřad (EPO)

V říjnu 1998 zpřístupnila **Evropská patentová organizace** svoje data na nově vybudované informační síti s názvem **esp@cenet**. **Přístup** je možný jak **centrálně** prostřednictvím internetových stránek **Evropského patentového úřadu**, tak prostřednictvím internetových stránek **národních patentových úřadů členských států v rámci** tak zvaného **projektu DIPS** (Distributed Internet Patent Services). Tyto stránky mohou být upraveny podle národních požadavků, jako jsou jazyk, helpy apod. [Pičman, 1998a, 266].

Úvodní stránka esp@cenetu

Cílem **esp@cenetu** (<http://ep.espacenet.com>) je poskytnout uživatelům **snadno dostupný zdroj** bezplatných patentových informací. Mimo to také **zvyšovat povědomí** o veřejném přístupu k tomuto druhu informací na národní a mezinárodní úrovni, zejména mezi malými a středními podnikateli. Na svých stránkách však EPO přímo upozorňuje, že databáze **esp@cenet** **nemůže nahradit profesionální rešeršní systémy**, protože informace v ní nejsou úplné, a proto tato služba nemůže být považována za kompletní a oficiální zdroj patentových informací. Databáze obsahuje **abstrakta, bibliografická data a plné texty** EPO, Francie, Německa, Švýcarska, Velké Británie, USA a WIPO; **abstrakta a bibliografická data** Číny a Japonska a pouze **bibliografická data** Argentiny, Austrálie, Belgie, Bulharska, Kanady, Kuby, České republiky, Dánska, Egypta, Fin-

ska, Indie, Irska, Mexika, Nového Zélandu a dalších **evropských, asijských, afrických a jihoamerických států**. **Rešeršpektiva** jde v některých případech až do roku 1920.

Příklad (rozšířené vyhledávání):

Title or Abstract: *mobile phone?*
Applicant: *Nokia*

Patentový a známkový úřad Německa

DEPATISnet (<http://www.depatistenet.de/>) je on-line služba (s rozhraním v angličtině od června roku 2001) poskytovaná **Patentovým a známkovým úřadem Německa**. **Databáze DEPATIS** tohoto úřadu obsahuje **patentové publikace celého světa**. Pět různých vyhledávacích masek může působit zmatek, ale vypadá to, že v mnoha ohledech má DEPATISnet **lepší rozsah než esp@cenet** [van Dulken, 2001, 381].

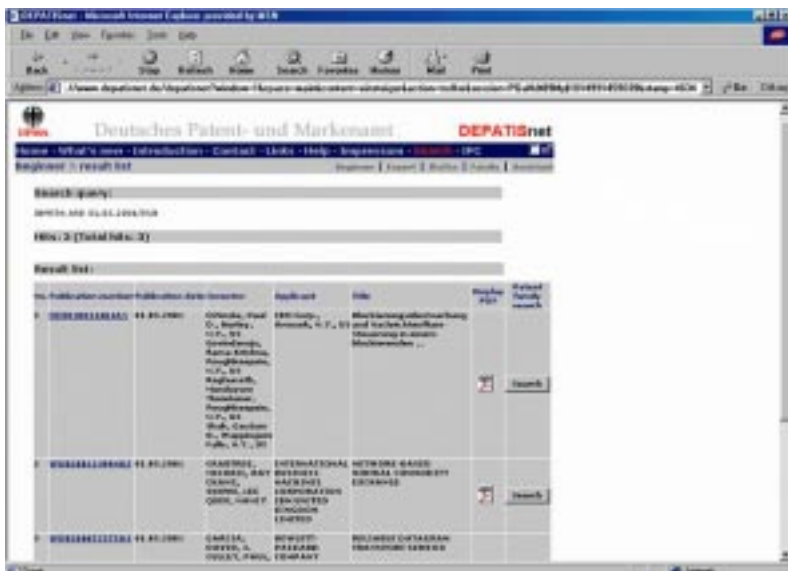
Příklad (Beginner):

Applicant: *IBM*
Publication date: *1.3.2001*

Systém vyhledávání ve všech třech databázích zmíněných v tomto článku je založen na **podobných principech** jako všeobecně známé **internetové vyhledávače (search engines)**. To znamená, že používají **booleovské operátory, znaky pro časové vymezení, znaky rozšíření, uvozovky** pro zadání fráze nebo **závorky**. Systém **DEPATISnet** nabízí navíc při vytváření rešeršního dotazu svoje vlastní **proximitní operátory** interního dotazovacího jazyka **IKOFAX**. Všechny tři systémy mají k dispozici **nápovědu**. Dále jsou obvyklé dvě **úrovně rešeršních možností** (jednoduché a pokročilé vyhledávání), **USPTO** je rozšířené ještě o masku pro **vyhledávání podle čísla patentu**, **DEPATISnet** umožňuje navíc **vyhledávání patentových rodin** a pro nezkušené uživatele je k dispozici **asistované vyhledávání**. Většina systémů nabízí možnost zobrazení **faksimile** dokumentu, pokud je k dispozici, a některé umožňují uživatelům možnosti **přednastavení** – nastavení struktury a počtu **rešeršních výsledků**.

Maska vyhledávání DEPATISnetu pro začátečníky (Beginner)

DEPATISnet –
výsledek rešeršního dotazu

Ještě jednou je nutné zdůraznit, že volně přístupné databáze patentových informací obecně nelze považovat za rovnocennou náhradu za profesionální komerční rešeršní systémy. Získaná data z těchto systémů nemohou být většinou použita jako podklad pro právní úkony. Na druhou stranu jsou tyto bezplatné databáze cenným pomocníkem při přípravě rešerše nebo zdrojem zajímavých a nových vědeckých informací.

Důležitost rešerší na ochranné známky vystupuje do popředí především v souvislosti s přihlašovaním ochranných známek, kdy je potřeba ověřit, zda přihlašovaná ochranná známka není pro stejný obor činnosti již registrována. Rešerší na ochrannou známku se můžeme dobat skutečného majitele ochranné známky a následně pak i ostatních průmyslových práv [Pičman, 1998b, 27-28].

Příkladem informačních zdrojů o ochranných známkách je databáze **Madrid Express** obsahující mezinárodně zapsané ochranné známky, **Kanadská databáze ochranných známek**, která byla mezi prvními zpřístupněnými na internetu, a **databáze ochranných známek České republiky** jako jedna ze tří databází průmyslových právních informací, které zpřístupňuje Úřad průmyslového vlastnictví ČR.

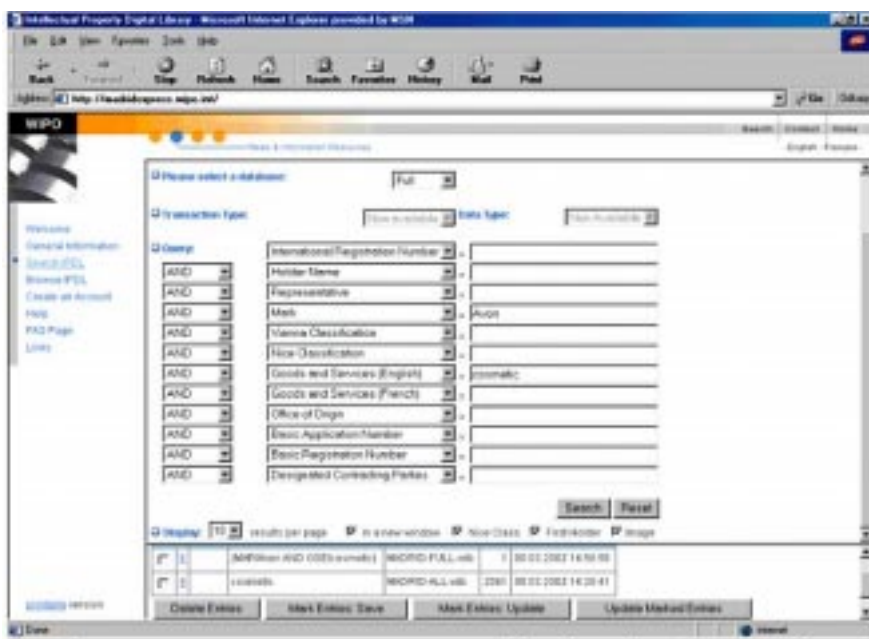
Databáze Madrid Express (WIPO)

Databáze ochranných známek **Madrid Express** (<http://madridexpress.wipo.int>) byla zpřístupněna prostřednictvím internetu Světovou organizací duševního vlastnictví (WIPO) v roce 1999. Obsahuje všechny mezinárodně zapsané ochranné známky, které jsou v současné době plat-

né nebo kterým vypršela platnost v minulých šesti měsících. Dále zahrnuje data o mezinárodních přihláškách a pozdějších designacích, které přijal Mezinárodní úřad, ale které nejsou ještě zapsány v mezinárodním rejstříku známek, nebo které jsou zapsány, ale nejsou ještě zveřejněny ve Věstníku WIPO mezinárodních známek. Je **aktualizována denně**.

Příklad (Structured Search):

Mark: Avon
AND
Goods and Services (English): cosmetics

Maska Madrid Express pro pokročilé vyhledávání (Structured Search)

Kanadská databáze ochranných známek

Databáze ochranných známek Kanadského úřadu duševního vlastnictví (CIPO) obsahuje všechny platné a velké množství již neplatných ochranných známek, dále všechny známky zrušené, vymazané, propadlé nebo zamítnuté po roce 1979 a některé i z doby před rokem 1979. Mimo to jsou do databáze zahrnuty další slova a vyobrazení, které nejsou vymezeny jako ochranné známky, ale jsou chráněny legislativou (například symboly a znaky kanadských skautů nebo označení Kanadské královské legie).

V současné době lze vyhledávat v databázi http://strategis.ic.gc.ca/cgi-bin/sc_consult/trade-marks/search_e.pl **pouze podle klíčových slov v textu**, což ovlivňuje hledání známek, které jsou **obrazové** nebo nějaké vyobrazení obsahují. Je sice vytvářen **index obsahující prvky** těchto **vyobrazení**, ale z technických důvodů **není** v současnosti

dostupný při vyhledávání. CIPO však do budoucna zařazení tohoto indexu plánuje.

Databáze obsahuje **národní ochranné známky přihlášené v ČR a platné na území ČR**. Tato databáze je v současnosti nejvyužívanější [Božková, 2001, 113].

Mezinárodní ochranné známky přihlášené na základě Madridské dohody nebo Madridského protokolu u WIPO a platné na území ČR nejsou v této databázi obsaženy. Tyto známky lze hledat v **Databázi mezinárodních ochranných známek platných v České republice** na stránce Úřadu průmyslového vlastnictví, která je v zkušebním provozu.

Příklad:

Znění ochranné známky: *Budvar*

Rešeršní maska CIPO

Výsledek rešeršního dotazu

Příklad:

Look for: *cosmetic* in the: **Wares (9)**
And: *avon* in the: **TM Lookup (search in 6, 7 & 8)**

Databáze ochranných známek České republiky

Úřad průmyslového vlastnictví České republiky vystavuje na svých webovských stránkách **tři rešeršní bibliografické databáze** průmyslově právních informací rozdělené podle jednotlivých institutů. Provoz rešeršní **databáze národních ochranných známek** byl zahájen **1. 1. 2000**. Databáze je aktualizována každých 10 minut, bibliografická data včetně seznamu výrobků a služeb jsou do databáze doplněna většinou již v den podání přihlášky, obrazové prvky jsou zveřejňovány v průběhu tří dnů [Pacík, 2001, 207].

Data přihlášky	Datum ochranné známky	Druh	Klasifikace	Datum první předání
1207	STYVAE	Služba	Registrační	22.02.1994-0000
1207	STYVAE	Služba	Registrační	22.02.1994-0000
1207	STYVAE	Služba grafická	Registrační	22.02.1994-0000
1207	STYVAE	Emblema	Registrační	05.09.1947-0000
1207	STYVAE	Emblema	Registrační	06.08.1998-10.05
1207	STYVAE	Emblema	Registrační	18.04.1947-0000
1207	STYVAE	Emblema	Registrační	18.04.1947-0000
1207	STYVAE	Emblema	Registrační	19.11.1949-11.41
1207	STYVAE	Služba grafická	Registrační	27.01.1994-0000
1207	STYVAE	Služba grafická	Registrační	09.09.1990-12.28
1207	STYVAE	Emblema	Registrační	29.08.1985-13.36
1207	STYVAE	Emblema	Registrační	02.11.1992-13.10
1207	STYVAE	Emblema	Registrační	06.04.1995-13.31

Systém vyhledávání u těchto systémů je podobný jako u patentových databází.

Vzhledem k tomu, že **řešení**, která mají nějakou **novou vnější úpravu**, je prakticky **neomezené množství**, protože oblast průmyslových vzorů zasahuje do **designérské činnosti**, je **rešerše na průmyslový vzor** značně **obtížná** vzhledem k tomu, že k jejímu úspěšnému provedení potřebujeme **grafickou informaci** z hlediska **světové novosti** [Pičman, 1998b, 29].

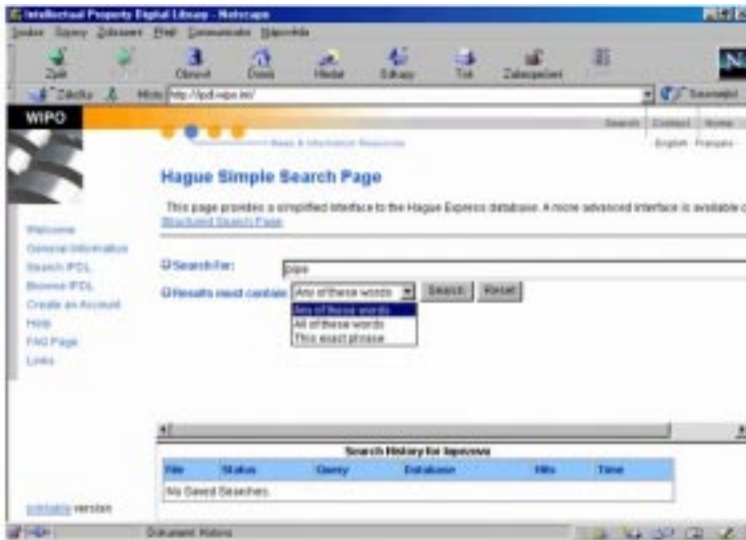
Databáze **průmyslových vzorů** jsou důležité hlavně pro **získávání grafických informací** o těchto institutech průmyslového vlastnictví. Příkladem těchto informačních zdrojů je databáze **Hague Express** mezinárodně zapsaných průmyslových vzorů a databáze **Designs**, která obsahuje průmyslové vzory přihlášené ve Velké Británii.

Rešeršní maska databáze OZ ÚPV

Databáze Hague Express (WIPO)

Databáze **Hague Express** (<http://madridexpress.wipo.int>) obsahuje bibliografická data mezinárodních průmyslových vzorů zapsaných úplně nebo částečně podle Haagské dohody z roku 1960 a mezinárodních průmyslových vzorů, kterým byla prodloužena platnost, byly zapsány do Mezinárodního rejstříku a publikovány v Mezinárodním věstníku průmyslových vzorů od roku 1999.

Maska Hague Express pro jednoduché vyhledávání (Simple Search)

Data uvedená v databázi jsou v souladu se situací Mezinárodního rejstříku průmyslových vzorů, který bere v úvahu poslední vydání Mezinárodního věstníku průmyslových vzorů. Databáze je zpřístupňována stejně jako databáze mezinárodně zapsaných ochranných známek Madrid Express Světovou organizací duševního vlastnictví.

Příklad (Structured Search):

Locarno Class: 16-01

Databáze Designs Patentového úřadu Velké Británie

Databáze průmyslových vzorů **Velké Británie** (<http://www.patent.gov.uk/design/dbase/index.htm>) obsahuje vyobrazení a bibliografická data všech průmyslových vzorů, které byly přihlášeny a jsou v platnosti od 1. 6. 1997.

Příklad:

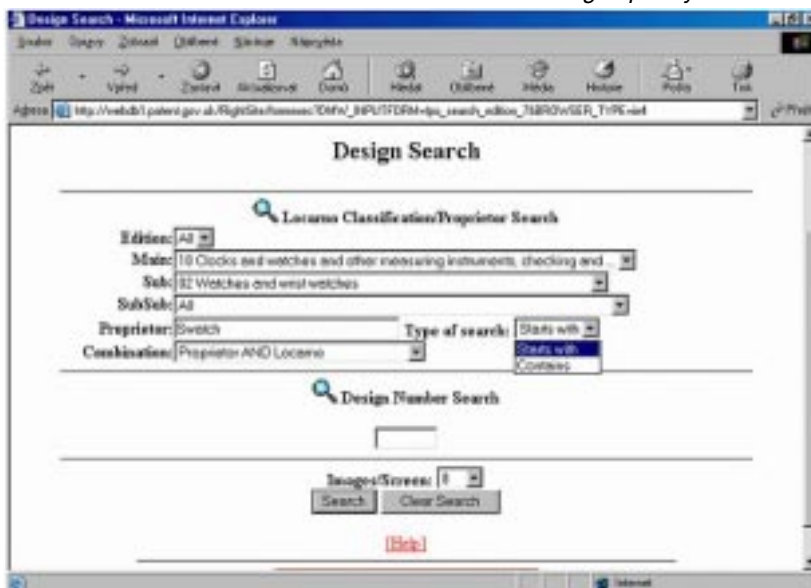
Edition: All
Main: 10 Clocks and watches and other measuring instruments, checkin and ...
Sub: 02 Watches and wrist watches
Subsub: All
Proprietor: **Swatch**
Combination: Proprietor AND Locarno

Všechny databáze popsané výše jsou **uživatelsky příjemné** a většina z nich nabízí při nesnázích s vyhledáváním **dostatečnou nápovědu**. Do budoucna by mohli producenti těchto informačních zdrojů **rozšiřovat jejich možnosti**, například vytvářet indexy, propojovat vyhledávací rozhraní s aktuálními verzemi třídění, uchovávat rešeršní historii (v současnosti to umožňuje databáze Madrid Express a Hague Express), harmonizovat formáty a samozřejmě rozšiřovat obsah svých databází.

Protože volně dostupné databáze vystavují ve většině případů **patentové a známkové úřady**, je důležité, aby se zároveň snažily o **zvyšování povědomí** o těchto zdrojích a vytvářely užitečné odkazy na stránkách svých databází.

Obecně můžeme říct, že využívání bezplatných databází na internetu je výhodné, když uživatel potřebuje rychlou informaci o konkrétním dokumentu, chce odpověď na jednoduchý rešeršní dotaz nebo chce získat stručný přehled o dané oblasti. Pro složitější rešeršní dotazy a vyhledávání většího počtu informací jsou vhodnější služby databázových center.

Maska Designs pro vyhledávání

Závěr

Důležitost informačních zdrojů pro oblast patentů a ochranných známek, ať již volně přístupných nebo placených a přístupných na serverech producentů, CD-ROM nebo v databázových centrech, narůstá. Např. oblast řízení intelektuálního vlastnictví (intellectual property management) je součástí strategií ve sféře řízení znalostí (knowledge management). Pro exaktní obory by mělo být samozřejmě, že uživatelé (a pochopitelně informační pracovníci) vědí o existenci těchto speciálních dokumentů a umí je dle potřeby i využít pro odbornou práci (či je zprostředkovat konečnému uživateli).

Seznam citovaných zdrojů:

BOŽKOVÁ, Hana. Prezentace Úřadu průmyslového vlastnictví na Internetu. *Průmyslové vlastnictví*, 2001, č. 5-6, s. 112-116.

HORKÝ, Jaroslav, BOČEK, Bohumil. Sto let informací v síti STN International. In *Inforum 2002* [online]. 2002 [cit. 2002-09-12]. Přístup z WWW: <http://www.inforum.cz/inforum2002/prednaska36.htm>.

Některé názory britských uživatelů patentových informací na Internet a placené databázové služby. *Průmyslové vlastnictví*, 1999, č. 11-12, s. 238-242.

PACLÍK, Miroslav. 2001. Patentové informace a přístup České republiky k Úmluvě o udělování Evropských patentů. *Průmyslové vlastnictví*, 2001, č. 9-10, s. 206-210.

PAULÍK, Jaroslav. Patentové informace na prahu nového tisíciletí. *Průmyslové vlastnictví*, 1999, č. 1-2, s. 9-12.

PAPÍK, Richard. *Internet – ekonomické, marketingové a finanční aplikace : strategie vyhledávání a prezentace*. 1. vyd. Praha : EKOPRESS, 1998. 220 s. ISBN 80-86119-03-3

PIČMAN, Dobroslav. 1998a. Informace o dokumentech Evropského patentu zdarma na Internetu. *Průmyslové vlastnictví*, 1998, č. 11-12, s. 266-271.

PIČMAN, Dobroslav. 1998b. *Metodika patentových rešerší*. 2. dopl. vyd. Praha : Úřad průmyslového vlastnictví, 1998. 127 s. ISBN 80-85100-77-0.

PIČMAN, Dobroslav. *Patentové informace na Internetu*. 1. vyd. Praha : Úřad průmyslového vlastnictví, 1999. 120 s. ISBN 80-85100-84-3.

VAN DULKEN, Stephen. Free patent databases on the Internet: a critical view. *World Patent Information*, 1999, vol. 21, no. 4, s. 253-257.

VAN DULKEN, Steve. News on patent, trademark and design databases on the Internet. *World Patent Information*, 2001, vol. 23, no. 4, s. 381-382.

*Linda Lopezová pracovala v Úřadu průmyslového vlastnictví (v současnosti působí v knihovně FAMU),
Richard Papík působí na ÚISK FF UK a v dřívější i současné praxi se zabývá rešeršními systémy.*
